SISEMINISTEERIUM

EELNÕU

KÄSKKIRI

16.11.2026 nr 14-13.3/222-1
muudetud …

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme 1.2 „Sotsiaalvaldkonnas kolmandate riikide kodanike, sh rahvusvahelise kaitse taotlejate ja kaitse saanute vastuvõtutingimuste tõhustamine“ toetuse andmise tingimused

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 alusel.

Toetuse andmise tingimuste abikõlblikkuse periood
01.04.2023–30.06.2029

Elluviija
Sotsiaalkindlustusamet

Partnerid
AS Hoolekandeteenused
Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus

Korraldusasutus, rakendusüksus, rakendusasutus
Siseministeerium

1. Reguleerimisala ja seos Eesti riigi eesmärkidega

Käskkirjaga reguleeritakse siseministri 18. septembri 2025. a käskkirjaga nr 1-3/65 kinnitatud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi 2021-2027 rahastamiskava meetme nr 1.2 „Sotsiaalvaldkonnas kolmandate riikide kodanike, sh rahvusvahelise kaitse taotlejate ja kaitse saanute vastuvõtutingimuste tõhustamine“ tulemuste saavutamiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ning korda. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

1.1. Seosed Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonfondi (edaspidi *AMIF*) ning Eesti riigi eesmärkidega

1.1.1. Toetuse andmise tingimused (edaspidi *TAT*) on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1147[1] (edaspidi *AMIFi määrus*) poliitikaeesmärgiga „aidata kaasa rändevoogude tõhusale haldamisele ning ühise varjupaigapoliitika ja ühise rändepoliitika rakendamisele, tugevdamisele ja arendamisele vastavalt asjaomasele liidu *acquis*'le ning järgides täielikult liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille osalised nad on“ ning erieesmärgiga nr 1 „tugevdada ja arendada kõiki Euroopa ühise varjupaigasüsteemi aspekte, sealhulgas selle välismõõdet“.

1.1.2. Eesti riigi pikaajalises arengustrateegia „Eesti 2035“ eesmärk on kasvatada ja toetada meie inimeste heaolu nii, et Eesti oleks ka kahekümne aasta pärast parim paik elamiseks ja töötamiseks. Strateegia üheks sihiks on seatud kõigi inimeste vajadustega arvestav, turvaline ning kvaliteetne elukeskkond. Üleilmsete arengusuundade ja Eesti olukorra analüüsi järgi on vaja pea kõigis eluvaldkondades astuda olulisi samme uussisserändajate, sh kolmandatest riikidest pärit isikute vastuvõtusüsteemi parendamiseks või selleks loodud võimaluste ärakasutamiseks. TATi tegevused on otseselt seotud Eesti pikaajalise strateegia „Eesti 2035“ arenguvajadustega 1 „Rahvastik“, 3 „Ühiskond ja võimalused“, 8 „Julgeolek ja turvalisus“. Planeeritud projektidega parandatakse ning edendatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate vastuvõtusüsteemi Eestis ning tõstetakse Eesti võimekust toetada suurenenud abivajadusega ja ebasoodsas olukorras olevaid uussisserändajaid. Selle kaudu edendatakse riigi rahvusvahelist positsiooni ning teenuste vastavust Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) õigusele ja rahvusvahelistele standarditele. TATi tegevused panustavad „Eesti 2035“ näitajatesse: Eestit turvaliseks riigiks pidavate elanike osakaal, usaldus riigi institutsioonide vastu, hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik, soolise võrdõiguslikkuse indeks ja ligipääsetavuse näitaja. Projektide elluviija vastutab, et projektide tegevused aitavad lahendada „Eesti 2035“ toodud arenguvajadusi.

1.1.3. TAT toetatavad tegevused aitavad kaasa Siseturvalisuse arengukava 2020–2030 (edaspidi *STAK*) alaeesmärgi 4.4 „Eesti arengut toetav kodakondsus-, rände- ja identiteedihalduspoliitika“ saavutamisele. Vastavalt alaeesmärgile on Eesti kodakondsus-, rände- ja identiteedihalduspoliitika usaldusväärne, innovaatiline ja inimkeskne, toetades Eesti arengut, ühiskonna sidusust ja toimimist ning tagades siseturvalisuse. STAKis prognoositakse, et rahvusvahelise kaitse taotlejate arv Eestis

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1147, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond.

pigem kasvab, sh kasvab haavatavasse gruppi kuuluvate inimeste arv ja seeläbi ka vastava majutusvõimekuse suurendamise vajadus.

1.1.4. TAT toetab ka Sotsiaalministeeriumi (edaspidi *SoM*) pädevusse kuuluvate erinevate poliitikavaldkondade eesmärkide saavutamist, mille keskmes on inimene, tema heaolu ja tervis. Ennekõike toetab TAT Heaolu arengukava 2023–2030 alaeesmärki 4: Eesti sotsiaalhoolekande korraldus toetab inimeste heaolu ja sotsiaalse turvatunde kasvu elluviimist. Eri ühiskonnagruppide ühiskonna- ja tööelus osalemise võimaluste parandamiseks ja võrdse kohtlemise tagamiseks tõhustatakse põhiõiguste kaitset ning mittediskrimineerimise põhimõtte järgimist.

1.1.5. TAT toetatavad tegevused aitavad kaasa ka Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035 üldeesmärgi saavutamisele: Eesti inimestel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad teostada end isiklikus elus, töös ja ühiskonnas ning toetavad Eesti elu edendamist ja üleilmset säästvat arengut.

1.1.6. Riigikaitse arengukava 2017–2026 eesmärkidest panustavad TAT tegevused eelkõige Eesti ühiskonna sidususe suurendamisse.

1.1.7. TATi ettevalmistamisel on arvesse võetud Euroopa Komisjoni soovitusi AMIFi vahendite kasutamiseks.

1.1.8. Kasutatud lühendid:

AS HKT AS Hoolekandeteenused
ELVL Eesti Valdade ja Linnade Liit
KOV Kohaliku omavalitsuse üksus
KuM Kultuuriministeerium
PPA Politsei- ja Piirivalveamet
SiM Siseministeerium
SKA Sotsiaalkindlustusamet
SoM Sotsiaalministeerium
TA Terviseamet
TEHIK Tervise Heaolu Infosüsteemide Keskus
TK Töötukassa
TTO tervishoiuteenuse osutaja

2. Toetatavad projektid ja eesmärgid

Sotsiaalhoolekandes on abi korraldamine terviklik protsess, mis algab abi vajava inimese märkamisest ja abivajaduse hindamisest. Sotsiaalkaitsesüsteemi tugevdamisel peame silmas pidama ka uussisserändajate toimetuleku ja võimalikult kiire kohanemise toetamist. Selleks on vaja parandada Eestisse tulnud inimeste juurdepääsu sotsiaalkaitsele, kuid kohandada ka sotsiaalkaitsesüsteemi sellistele muutustele reageerivaks. TATi tegevuste üheks eesmärgiks on jõuda olukorrani, kus rahvusvahelise kaitse teenus on planeeritud viisil, et sotsiaal-, tervise- ja töövaldkonnas pakutakse inimesele eluteekonda ja vajadusi arvestavaid lõimitud teenuseid. Eesmärgini jõudmist toetavad tõenduspõhiste keskkonnasäästlike digitaalsete lahenduste kasutuselevõtmine ja andmete lõimitud kasutamine. Pakutakse sotsiaalset turvatunnet, suunatakse kaasava

ühiskonna ja ligipääsetava elukeskkonna loomist ning luuakse võrdsed võimalused haridus-, töö- ja ühiskonnaelus osalemiseks vastavalt iga inimese võimetele.

Plaanis on ehitada üles abi andmise teekond, lähtudes inimese terviklikust abivajadusest, et see protsess algaks eelistatult juba rahvusvahelise kaitse (edaspidi ka *RV*K) taotlejate majutuskeskuses, kus hinnatakse inimese abivajadust, mis vastavalt vajadusele jätkub inimese kohaliku omavalitsuse üksusse elama asumisel.

TAT eesmärgid saavutatakse alljärgnevate toetatavate tegevuste elluviimise tulemusel, mille mõju ja ulatus on üleriigiline. Meetmest toetatakse projekte, mis:

- aitavad kaasa AMIFi poliitikaeesmärgi ning erieesmärgi nr 1 täitmisele;
- on kooskõlas siseturvalisuspoliitika fondide seirekomitee kinnitatud üldiste valikukriteeriumidega, sh ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärke[2], on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060[3] artiklis 9 sätestatud horisontaalseid põhimõtteid ning lähtuvad põhiõiguste hartast ja arvestavad võrdsete võimaluste põhimõttega, sh välditakse diskrimineerimine ja tagatakse ligipääsetavus. Nimetatud põhimõtete hoidmist ja strateegia „Eesti 2035“ (edaspidi *EE 2035*) sihtide saavutamist soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi ja ligipääsetavust toetaval moel mõõdetakse järgmiste EE 2035 näitajatega: "Soolise võrdõiguslikkuse indeks", millesse panustatakse soolise võrdõiguslikkuse alase teadlikkuse tõstmise tegevustega; „Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik“, millesse panustatakse võrdse kohtlemise alase teadlikkuse tõstmisega ja „Ligipääsetavuse näitaja“, millesse panustatakse erivajadusega inimestele ligipääsetavuse tagamisega füüsilisele keskkonnale, infole ja kommunikatsioonile;
- on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega, millega ei tekitata määruse nr 2020/852[4] artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 nimetatud keskkonnaeesmärgile;
- on vastavuses AMIFi rakenduskava horisontaalsete tingimustega.

2.1. Tugiteenused rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate majutuskohtades

2.1.1. Projekti eesmärk ja sisu

Projekti eesmärk on tagada Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi *SKA*) määratud majutuskohtades viibivatele RVK taotlejatele ja saajatele täiendavad iseseisvat toimetulekut toetavad teenused ning tugi nende esmasel saabumisel Eestisse. Välismaalastele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse (edaspidi *VRKS*) kohaselt on SKA vastutusel RVK taotlejatele, sh ajutise kaitse taotlejatele, majutuskeskuses või SKA määratud majutuskohas (edaspidi koos ka *keskus*) vastuvõtu korraldamine.

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43) artikli 17 tähenduses.

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid.

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43) artikli 17 tähenduses.

RVK majutuskeskuse ülesanne[5] on tagada RVK taotlejatele ja saajatele (edaspidi ka *sihtrühm)* seaduses ettenähtud vajalikud teenused Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi *PPA*) menetlustoimingute lõpuni ja/või keskusest lahkumiseni. Keskuses viibitud aeg võib varieeruda mõnest kuust aastateni. Võttes arvesse menetlustega kaasas käivat teadmatust ning ajaraami, on oluline, et keskuses viibimise ajal on inimestele tagatud tugi iseseisvaks toimetulekuks, erinevad eneseteostamise võimalused eesmärgistatud vabaaja tegevuste abil, sh Eesti ühiskonna ja selle toimeloogikate tutvustamise, ning vajalik vaimse tervise tugi. Oluline on, et keskuses viibimise ajal on inimene, olenemata tema soost, vanusest või tervislikust seisundist, toetatud mitmekülgselt, kuna see toetab tema iseseisvat toimetulekut nii keskuse teenusel olles kui ka keskuse teenuselt lahkumisel.

Projekti tegevused on:

2.1.1.1. Sotsiaaltöö ja vaba aja tegevuste arendamine ning pakkumine

Kuna keskuses olevad RVK taotlejad ei ole veel elamisloa saajad, siis nende puhul on igapäevast iseseisvat toimetulekut toetav tugi peamiselt tagatud ainult RVK majutuskeskuse teenuse kaudu. Selleks on oluline keskuses võimendada juhtumikorraldusest lähtuvat sotsiaaltööd ja nõustamist. Toetamaks sihtrühma arusaamist Eesti ühiskonnast ja iseseisvat toimetulekut, on oluline tagada neile eesmärgistatud vabaaja tegevused. Tervikliku toe tagamiseks on oluline korraldada inimese ja tema perekonna esmane tugi juba keskusesse saabumisel. See loob aluse sotsiaal-, tervishoiu- ja tööturuteenuste järjepidevaks jätkamiseks ka RVK saamise järel KOVi elama asumisel. Need tegevused annavad olulise sisendi KOVi sotsiaaltöötajatele, kui inimesel peaks olema täiendav abivajadus pärast keskusest välja kolimist.

Kuna põgenikud saabuvad Eestisse enamasti ilma igapäevaseks eluks vajalike tarbeesemeteta (nt köögitarvikud või voodipesu), siis sisseseadmine oma esimeses elukohas võib olla keeruline. Seetõttu plaanitakse sihtrühmale keskusest välja kolimisel anda kaasa abipakk esmavajalike tarbeesemetega. Abipaki sisu koostatakse koostöös RVK majutuskeskuse ja varasemate RVK saanute esindajatega ning see peaks arvestama nii üksikisikute kui ka lastega perede vajadusi.

2.1.1.2. Vaimse tervise toe pakkumine

Keskuses viibivatele inimestele tagatakse vajaduspõhine vaimse tervise tugi ja/või psühholoogiline tugi vastavalt inimese vajadustele, sealhulgas erivajadusele, ning tervishoiuteenuse osutaja soovitustele. Keskusesse võib jõuda inimesi, kelle vaimset tervist on päritoluriigis või rändeteekonnal kogetu oluliselt mõjutanud. Lisaks võib sihtrühma vaimse tervise heaolu mõjutada rahvusvahelise kaitse taotluse menetluse kestus, mis võib kesta kuid, ning teadmatus tuleviku suhtes, mistõttu on oluline tagada jätkusuutlik ning süsteemne vaimse tervise tugi ning vajadusel täiendav psühholoogiline abi.

2.1.1.3. Maksekaardi lahenduse loomine rahaliste toetuste tagamiseks

Keskuses viibivatele RVK taotlejatele makstakse rahalist toetust igapäevaseks toimetulekuks. Toetuse suurus on ühtlustatud Eesti elanike toimetulekutoetusega ning see makstakse keskuses praegu välja sularahas. Kuna iseseisvaks eluks on oluline osata raha kasutada ja tunda Eestis levinud maksevahendeid, on vajalik võtta kasutusele maksekaart. Tegevuse käigus esmalt katsetatakse maksekaardi lahendust, et selgitada välja võimalikud praktilised probleemid enne püsiva lahenduse kasutuselevõttu.

[5] Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 32.

Tegevuse raames ei maksta toetust, kuna see on tagatud riigieelarvest, vaid keskendutakse uue süsteemi kasutuselevõtu piloteerimisele.
(*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

2.1.2. Projekti tulemus
Projekti tulemusena on majutuskohtades tagatud sihtrühma vajadustest lähtuvad tugiteenused, mis loovad valmisoleku toimetulekuks uues elukeskkonnas.

2.1.3. Projekti sihtrühm
Projekti sihtrühm on rahvusvahelise kaitse taotlejad ja saajad.

2.1.4. Projekti abikõlblikkuse periood
Projekti tegevused viiakse ellu perioodil 01.07.2023–30.06.2029.

Projekti elluviija: SKA
Projekti partner: AS HKT

Elluviija võib partneriga sõlmida vastastikuse kokkuleppe, milles sätestatakse partneri õigused ja kohustused ning vastutus ja aruandluskord projekti elluviimisel. Partneriga TAT raames sõlmitava kokkuleppe puhul lähtutakse RVK majutuskeskuse teenuse osutamiseks SKA sõlmitud lepingust.

Projekti abikõlblikud kulud:
- personalikulud (nt projektijuhtimisega seotud tööjõukulu);
- seminaridel, konverentsidel, kohtumistel ja koolitustel osalemise kulud (sh päevaraha, transport, majutus, osalustasud, kindlustus). Kolmandates riikides toimuvatel koolitustel, seminaridel ja konverentsidel osalemine ning neisse õppevisiidi korraldamine tuleb eelnevalt kooskõlastada SiMiga. Vastav põhjendus esitada SiMile e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt 45 päeva enne koolituse, seminari või konverentsi toimumist;
- koolituskulud (sh koolitajate tasud, koolituse korraldamine, materjalide koostamine, kulud, mis muu hulgas arvestavad erivajadustega inimestele ligipääsetavuse tagamisega koolitustele ja õppematerjalidele jne);
- keskuses pakutavate tegevuste ja teenuste pakkumisega seotud kulud (sh töötasu, vajalikud vahendid nii sotsiaaltööks, vabaaja sisustamise tegevusteks kui sihtrühma iseseisva elu toetamiseks (nt köögitarvikud, voodipesu), ligipääsetavuse, vaimse tervise toe ja tõlke tagamisega seotud kulud jm);
- seadmete soetamine/rent, tehnoloogiliste lahenduste arendamine ning töös hoidmise kulud (nt IKT-vahendid);
- kommunikatsioonitegevuste ja teavitamise kulu (sh kulud erivajadustega inimestele info kättesaadavaks tegemisele);
- erisoodustusena käsitatav kulu ja sellelt makstavad maksud.

(*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

2.2. **Valdkondlik võimekuste arendamine koolitustegevuse kaudu**

2.2.1. Projekti eesmärk ja sisu
Projekti eesmärk on RVK teemadega kokku puutuvate sotsiaalvaldkonna ametnike professionaalsuse ja teenuste kvaliteedi tõstmine pideva enesetäienduse abil.

Projekti tegevus on:
2.2.1.1. Koolituste ja õppevisiitide korraldamine

Professionaalsuse ja teenuste kvaliteedi tagamiseks ning arendamiseks võimaldatakse töötajatele pidev ja süsteemne enesetäiendus. Selleks luuakse RVK majutuskeskuse teenuse pakkuja töötajatele koolitusprogramm ning pakutakse seda lisaks ka võrgustiku liikmetele (SOM, SKA ametnikud ning KOV sotsiaal- ja lastekaitse töötajad, Eesti Linnade ja Valdade Liidu (edaspidi *ELVL*) KOV valdkonnapoliitika koordineerijad jt). Vajaduse korral luuakse e-koolitusi, sealhulgas arvestades ligipääsetavuse nõudeid. Koolitusteemad käsitlevad üleüldist keskuse teenuse korraldamist. Muu hulgas keskendutakse ka haavatavate sihtgruppide vastuvõtule ja võrgustikutöö edendamisele. Koolitustegevuse rakendamisse kaasatakse riigisiseseid ja rahvusvahelisi eksperte, et õppida parimatest praktikatest. Korraldatakse ka õppevisiite ELi parema praktika osas ülevaate saamiseks.

(*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

2.2.2. Projekti tulemus

Projekti tulemusena on loodud koolitusmoodul ja tagatakse RVK sihtgrupiga töötavatele riigi ja KOV ametnikele ja spetsialistidele toimiv enesetäiendamise võimalus, mis muuhulgas hõlmab EL liikmesriikide parima praktikaga tutvumist õppevisiitide kaudu.

2.2.3. Projekti sihtrühm

Projekti sihtrühm on keskuse töötajad, sotsiaalteenuste osutajad, kes osutavad KOV/SKA korraldatavaid sotsiaalteenuseid, SOMi ja SKA ametnikud, TK töötajad ning KOV ametnikud ja spetsialistid ja ELVLi KOV valdkonnapoliitika koordineerijad.

2.2.4. Projekti abikõlblikkuse periood

Projekti tegevused viiakse ellu perioodil 01.01.2024–31.12.2028.

Projekti elluviija: SKA

Projekti abikõlblikud kulud:

- personalikulud (nt projektijuhtimisega seotud tööjõukulu);
- seminaridel, konverentsidel, kohtumistel, koolitustel ja õppevisiitidel osalemise kulud (sh päevaraha, transport, majutus, osalustasud, kindlustus). Kolmandates riikides toimuvatel koolitustel, seminaridel ja konverentsidel osalemine ning neisse õppevisiidi korraldamine tuleb eelnevalt kooskõlastada SiMiga. Vastav põhjendus esitada SiMile e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt 45 päeva enne koolituse, seminari, õppevisiidi või konverentsi toimumist;
- koolituskulud (sh koolitajate tasud, koolituse korraldamine, materjalide koostamine, kulud, mis on seotud e-koolituste loomise ja korraldamisega, erivajadustega inimestele ligipääsetavuse tagamisega koolitustele ja õppematerjalidele jne);
- seadmete soetamine/rent (nt IKT-vahendid);
- kommunikatsioonitegevuste ja teavitamise kulu;
- tõlkekulud;
- erisoodustusena käsitatav kulu ja sellelt makstavad maksud.

(*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

2.3. **Tõlketeenuse pakkumise arendamine**

2.3.1. Projekti eesmärk ja sisu

Projekti eesmärk on tagada kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele ning nendega kokkupuutuvatele sotsiaalvaldkonna võrgustiku liikmetele operatiivne tõlketeenuse kättesaadavus erinevates olukordades üle riigi.

Projekti tegevus on:

2.3.1.1. Kaugtõlke korraldamiseks vajaliku kontseptsiooni ning lahenduste ja toe tagamine

Kaugtõlge on teenus, mille puhul tõlk asub tõlketoimingu sündmuskohast kaugel. Enne kaugtõlke rakendamist koostab SKA kaugtõlke teenuse kontseptsiooni, mille valmimise järgselt hakkab toimuma tegevuse rakendamine. Kontseptsiooni loomisel võetakse arvesse teiste riigiasutuste (nt KuM, PPA) ja teiste ELi liikmesriikide kogemust koordineeritud kaugtõlke teenuse korraldamisel. Katseprojekti tegevustega laiendatakse tõlketeenuse pakkumise viise ning muudetakse paremaks tõlketeenuse kättesaadavust. Enne püsivat rakendamist katsetatakse kontseptsiooni praktikas.

Rakendamisel arvestatakse, et Eestis vähemlevinud keelegruppide puhul tuleb tõlke kaasata välisriikidest. Rahvusvahelise kaitse saanutele tagatakse projekti jooksul vajaduspõhiselt (tasuta) tõlketeenuse kättesaadavus sotsiaal- ja tervishoiuteenuste korraldamisel. Tõlketeenuse loomisel võetakse arvesse ka kuulmislangusega isikutele suhtlemiseks vajaliku viipekeele tõlketeenuse tagamise vajadust. Selleks luuakse võimekus tagada eesti keelest erineva emakeelega kurtidele suulise viipekeeletõlke ja sünkroontõlke kättesaadavus läbi releetõlke (tõlgitakse nn vahekeele kaudu) eesti viipekeelde ja eesti keelde.

SKA võib tõlketeenuse hankelepingu raames katta ka KOV üksuste vajaduspõhiseid tõlketeenuse vajadusi keerulisemate juhtumite ja/või haruldasemate ja eksootilisemate keelte puhul seoses KOVi kolimisel inimesele erinevate teenuste tagamiseks, tingimusel, et tõlketeenuse tellijaks ja maksjaks on SKA. Katseprojekti tulemusena luuakse üle riigi toimiv kaugtõlke korraldusskeem. Tagatud on kaugtõlketeenus kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele ning tugi RVK majutuskeskusele tööturu, sotsiaal- ja tervishoiuteenuste korraldamisel. Eelpool nimetud isikute KOVi kolimisel luuakse KOV üksustele keerulisemate juhtumite ja haruldasemate ja eksootilisemate juhtumitega tööks vajalik tõlketugi.

2.3.2. Projekti tulemus

Projekti tulemusena luuakse sotsiaalvaldkonna vajadusi arvestav kaugtõlke korraldusskeem, et tagada kaugtõlketeenus kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele, ning tugi majutuskeskuse, tööturu ning sotsiaal- ja tervishoiuteenuste tagamisel.

2.3.3. Projekti sihtrühm

Projekti otsene sihtrühm on kolmandate riikide kodanikud, sh rahvusvahelise kaitse taotlejad ja saajad.

Projekti kaudne sihtrühm on SKA ja tema koostööpartnerid (RVK majutuskeskuse teenuseosutaja, naiste tugikeskused, asendushooldusteenuse korraldajad jt), TK, Terviseamet (edaspidi *TA*), tervishoiuteenuse osutajad (edaspidi *TTO*), kohaliku omavalitsuse üksused ja muud võrgustikuliikmed.

2.3.4. Projekti abikõlblikkuse periood

Projekti tegevused viiakse ellu perioodil 01.01.2024–30.06.2029.

Projekti elluviija: SKA

Projekti abikõlblikud kulud:

- personalikulud (nt projektijuhtimisega seotud tööjõukulu); uuringu tellimise ja läbiviimise ja eksperdihinnangu kulud;

- seadmete soetamine/rent (nt IKT-vahendid);
- vajaduse tekkides infosüsteemide arendamise/tööshoidmise kulu;
- tõlkekulud (osutatud tõlketeenuste eest);
- seminaridel, konverentsidel, kohtumistel ja koolitustel osalemise kulud (sh päevaraha, transport, majutus, osalustasud, kindlustus). Kolmandates riikides toimuvatel koolitustel, seminaridel ja konverentsidel osalemine tuleb eelnevalt kooskõlastada SiMiga. Vastav põhjendus esitada SiMile e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt 45 päeva enne koolituse, seminari või konverentsi toimumist;
- koolituskulud (sh koolitajate tasud, koolituse korraldamine, materjalide koostamine, kulud, mis on seotud erivajadustega inimestele ligipääsetavuse tagamisega koolitustele ja õppematerjalidele jne);
- kommunikatsioonitegevuste ja teavitamise kulu;
- teabematerjali koostamise ja väljaandmise kulud;
- erisoodustusena käsitatav kulu ja sellelt makstavad maksud.

(*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

2.4. RVK majutuskeskuse töö tõhustamine, sh valmisolek massiliseks sisserändeks

2.4.1. Projekti eesmärk ja sisu

Projekti eesmärk on parendada RVK majutuskeskuse teenuse töökorraldust, mis tagab kvaliteetse teenuse ning võime reageerida massilisele sisserändele, toetudes infotehnoloogilistele lahendustele.

Majutuskeskuse teenus on piiratud 150 majutuskohaga. Massilise sisserände korral on SKA poolt planeeritud täiendavate majutuskohtade avamine erasektori kaasatusel, mida mehitatakse teenuse sisuliste komponentide tagamiseks teenuseosutajatega vastavalt majutuskeskuse teenuse toimepidevuse plaanile. Sellest tulenevalt on oluline, et oleks loodud ühtne majutuskeskuse töökorralduse kirjeldus või teenusstandard (protsesside vaates), mida on võimalik rakendada kõikides majutuskohtades sõltumata teenuseosutajast. Standard hakkab käsitlema ka täiendava toetava ressursi kaasamist (nt vabakonna näol).

2025. aastal, pärast ebaõnnestunud turu-uuringut majutuskeskuse kompleksteenusele massilise sisserände olukorras, viis SKA läbi hanke majutuskeskuse teenuseosutajate leidmiseks, kes tagaks majutuskohtades põgenike igapäevase toimetuleku ja nõustamise. Massilise sisserände olukorras on oluline tagada reageeriva ressursi kiire valmisolek teenuse tagamiseks. Selleks oleks vaja luua e-õppe baasmoodul, mis keskendub üldistele põhimõtetele, osapoolte rollidele ning tegevustele SKA majutuskohtades.
Lisaks eelnevale näitas Ukraina sõjapõgenike vastuvõtu praktika, et põgenike vastuvõtu korraldamiseks kasutusel olevad „tööriistad“ ei toeta massilise sisserände kontekstis üleriigilist teenuse osutamist ning teenuste ülest liikumist (majutuskohast kohalikku omavalitsusse). Seetõttu on oluline Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris (edaspidi *STAR*) vastava võimekuse arendamine, et majutuskohas isikule viibimise ajal tagatud tugiteenused, toetused jm oleks hiljem nähtavad ka selle KOVi sotsiaaltöötajale, kuhu isik asub elama pärast ajutisest majutuskohast või keskusest välja kolimist.

Arendusvajaduse kirjeldus koostatakse 2025. aastal ning ärianalüüsi koostamine algab 2026. aastal. Projekti partner on Tervise Heaolu Infosüsteemide Keskus (edaspidi *TEHIK*), kes viib ellu vajalikud arendustegevused. Lisaks STARi arendustele on oluline tagada keskuse töötajate ja muude majutuskohtade osapoolte võimekus infosüsteemi kasutada nii tavaolukorras kui massilise sisserände korral.

Projekti tegevused on:

2.4.1.1 Majutuskeskuse ja -kohtade teenusvõimekuse tõstmine

Kuigi majutuskeskuse igapäevatöö korralduse aluseks on kehtiv õigusruum, hankedokumendid ning EL Varjupaigaameti standardid, siis praktika on näidanud vajadust detailsemaks tööprotsesside kirjelduseks. Tegevuse raames töötatakse välja majutuskeskuse teenuste kirjeldused ja seonduvad juhendid._Antud kirjeldused on võimalik võtta aluseks kõikides majutuskohtades sõltumata nende infrastruktuurilistest eripäradest ning teenuseosutajatest. Seeläbi on teenuseosutajate üleselt tagatud ühtne kvaliteet ning vähendatud võimalikku tõlgendusruumi. Samuti täpsustatakse tööprotsesside kirjelduses, kuidas toimub massilise sisserände korral toetava ressursi kaasamine vabatahtlike näol.

2.4.1.2. Massiliseks sisserändeks valmisoleku tagamine ja e-koolituste loomine

Projekti raames viiakse läbi hanked täiendavate majutuskohtade tagamiseks ning tugiteenuste pakkujate leidmiseks hangitud majutuskohtades. Hanked koostatakse eesmärgiga sõlmida raamlepingud, mis tagavad valmisoleku massilise sisserände olukorraks.

Massilise sisserände olukorras kaasatava ressursi (nt hangitud teenuseosutajad, kaasatavad vabatahtlikud) jaoks luuakse koolituskava ja sellele tuginev(ad) e-koolitus(ed), mis võimaldavad tagada esmase reageerimisvalmisoleku. Koolitused tagavad esmase ülevaate valdkonnast, selgitavad SKA rolli massilise sisserände kontekstis, kirjeldavad tööprotsesse jms.

2.4.1.3. STAR andmeregistriga seotud IT-arendused

Täna on STAR-1 andmeregistris kasutusel põgenike registreerimise moodul, mis tagab keskusesse sisse ja välja registreerimise ning lihtsustatud ülevaate majutuskeskuse täituvusest. Arenduste raames luuakse STAR-2 andmeregistrisse põgenike moodul, mis võimaldab andmeregistris lisaks registreerimisele viia ellu juhtumikorralduslikku tööd, tagada sellest ülevaade KOVile, kui inimene on saanud rahvusvahelise kaitse, ning tagada teenuseosutajate liitmise paindlikkus andmetöötlejateks.

2.4.2. Projekti tulemus

Projekti tulemusel on tagatud SKA võime reageerida massilisele sisserändele, sh toetada e-koolituste näol kaasatava ressursi valmisolekut ning tagada reaalajas ülevaade rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saanute juhtumikorralduslikust tööst majutuskeskuses.

2.4.3. Projekti sihtrühm

Projekti sihtrühma kuuluvad SOMi ja SKA ametnikud, vabatahtlikud, KOV üksuste ametnikud ja spetsialistid ning massilise sisserände valmisoleku tagamiseks hangitud teenuseosutajad.

2.4.4. Projekti abikõlblikkuse periood

Projekti tegevused viiakse ellu perioodil 01.07.2023–30.06.2029.

2.4.5. Projekti elluviija: SKA

Projekti partner: TEHIK

Elluviija võib partneriga sõlmida vastastikuse kokkuleppe, milles sätestatakse partneri õigused ja kohustused ning vastutus ja aruandluskord projekti elluviimisel. Projekti partneri poolt leitakse IT arendustööde teostaja riigihanke korras.

Projekti abikõlblikud kulud:
- personalikulud (nt projekti läbiviimisega seotud tööjõukulu);
- arenduste ärianalüüsi tellimise ja läbiviimise ning eksperdihinnangu kulud;
- vajaduse tekkides infosüsteemide arendamise/tööshoidmise kulu;
- seadmete soetamine/rent (nt IKT-vahendid).;
- seminaridel, konverentsidel, kohtumistel ja koolitustel osalemise kulud (sh päevaraha, transport, majutus, osalustasud, kindlustus). Kolmandates riikides toimuvatel koolitustel, seminaridel ja konverentsidel osalemine tuleb eelnevalt kooskõlastada SiMiga. Vastav põhjendus esitada SiMile e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt 45 päeva enne koolituse, seminari või konverentsi toimumist;
- koolituskulud, sh e-koolituste loomine (nt koolitajate tasud, koolituse korraldamine, materjalide koostamine, õpidisaineri teenus jne);
- tööprotsesside kaardistamise ja teenusdisaini kulud;
- kommunikatsioonitegevuste ja teavitamise kulu;
- teabematerjali koostamise ja väljaandmise kulud;
- erivajadustega inimestele ligipääsetavuse tagamine, sealhulgas e-koolitustele ja materjalidele;
- erisoodustusena käsitatav kulu ja sellelt makstavad maksud.

(*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

2.5. Vastuvõtuks vajaliku infrastruktuuri ligipääsetavuse parendamine

2.5.1. Projekti eesmärk ja sisu

Projekti eesmärk on parendada rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate majutuskeskuse elamistingimusi ning uuendada inventari.

Keskuse elamistingimuste parendamine ja inventari uuendamine toimus viimati 2016. aastal, mil remonditi kogu hoone ning soetati keskuses kasutatav inventar. Tulenevalt ruumide ja inventari kulumisest on vajalik teostada keskuses renoveerimistööd ning uuendada inventari, et luua kaasaegsed sihtrühma vajadustele vastavad elamistingimused. Samuti on oluline kohandada hoone üldkasutatav ala ning mõned eluruumid erivajadustega inimeste vastuvõtuks. Eelkõige on vajalikud ruumide ligipääsetavust parandavad uuendused.

Projekti tegevused on:

2.5.1.1 Ligipääsetavuse nõuete ja elamistingimuste parendamine SKA määratud majutuskohtades

Tegevuse käigus parendatakse SKA majutuskohtades ligipääsetavuse tingimusi liikumisraskustega isikutele. Täiendavalt parendatakse olmetingimusi ühiselt kasutatavatel aladel, sh siseruumides ja/või välisaladel.

2.5.1.2 Täiendava RVK majutusvõimekuse loomine

Tegevuse raames renoveeritakse olemasolevaid ruume ja voodikohti ning luuakse lisavoodikohti täiendava vajaliku inventari soetamise abil.

(*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

2.5.2. Projekti tulemus

Projekti tulemusena on keskuse ruumid uuendatud, sh on loodud võimalused erivajadusega RVK taotlejate ja saajate vastuvõtmiseks.

2.5.3. Projekti sihtrühm
Projekti otsene sihtrühm on rahvusvahelise kaitse taotlejad ja saajad.

2.5.4. Projekti abikõlblikkuse periood
Projekti tegevused viiakse ellu perioodil 01.07.2023–31.12.2027.

Projekti elluviija: SKA
Projekti partner: AS HKT

Elluviija võib partneriga sõlmida vastastikuse kokkuleppe, milles sätestatakse partneri õigused ja kohustused ning vastutus ja aruandluskord projekti elluviimisel.

Projekti abikõlblikud kulud:
- personalikulud (nt projektijuhtimisega seotud tööjõukulu);
- ehitise parendamise kulud; masina, seadme, sisseseade või muu põhivara ostmise, liisimise ja paigaldamise kulud;
- ligipääsetavuse parendamiseks tehtavad kulud;
- uuringute ja projekteerimistööde tellimise ja läbiviimise kulud;
- kommunikatsioonitegevuste ja teavitamise kulu;
- erisoodustusena käsitatav kulu ja sellelt makstavad maksud.

3. Riigiabi
Antav toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega abi.

4. Tulemused ja näitajad
4.1. Punktis 2 nimetatud tegevuste tulemusena tagatakse kõigile RVK taotlejatele ja saanutele ühetaoline ligipääs vajalikule abile, sõltumata sellest, millises omavalitsuse üksuses RVK majutuskeskus asub.
4.2. Punktis 2 nimetatud tegevuste seireks ja hindamiseks kasutatavad väljundnäitajad. Kõikide näitajate algtase on 0.

Projekt	Näitaja kood ja nimetus	Näitaja mõõtühik	Sihttase 2024	Sihttase 2029	Selgitav teave
Tugiteenused rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate majutuskohtades	AMIF O.1.1.2 Toetatud osalejate arv, millest omakorda **nende osalejate arv, kes saavad muud liiki toetust, sealhulgas teavet ja abi kogu varjupaigamenetluse jooksul*	arv	135	500	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja kolmanda riigi kodanikust rahvusvahelise kaitse taotleja või saaja. Toetuse saaja kannab osalejate andmed e-toetuse keskkonna sündmuste infosüsteemi. Koguda tuleb üldjuhul osaleja nimi, isikukood või muu asjakohane number, päritoluriik, sugu ja vanus. Aruandega esitatakse isikustamata agregeeritud info soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60). Osaleja vanust arvestatakse alates sünnikuupäevast ja määratakse selle kuupäeva seisuga, kui ta osaleb projekti tegevuses esimest korda (nt üritusel, koolitusel, teenusel vm). Toetuse saaja peab dokumenteerima sihtrühma projektis osalemist (nt osalejate nimekirjad, võimalusel allkirjastatud). Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb projekti mitmes tegevuses.
Valdkondlik võimekuste arendamine koolitustegevuse kaudu	AMIF O.1.2 Koolitustegevuses osalejate arv	arv	100	130	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja isik, kes tegeleb ametialaselt Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga ja osaleb projekti raames toimuvatel koolitustel, üritustel vm. Osaleja võib töötada mis tahes tüüpi organisatsioonis, nt avalikus teenistuses või mittetulundusühingus. Toetuse saaja kannab osalejate andmed e-toetuse keskkonna sündmuste infosüsteemi. Koguda tuleb üldjuhul osaleja nimi, isikukood või muu asjakohane number, e-posti aadress, sugu ja vanus). Osaleja vanus määratakse selle kuupäeva seisuga, kui ta osaleb projekti tegevuses esimest korda (nt üritusel, koolitusel vm). Osalejatelt kogutakse allkirjad iga koolituspäeva kohta. Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul

					ka siis, kui sama osaleja osaleb projekti mitmes tegevuses. Aruannetes esitatakse isikustamata agregeeritud info ning osalejate andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).
Tõlketeenuse pakkumise arendamine	AMIF O.1.1.2 Toetatud osalejate arv, millest omakorda **nende osalejate arv, kes saavad muud liiki toetust, sealhulgas teavet ja abi kogu varjupaigamenetluse jooksul*	arv	30	120	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja kolmanda riigi kodanikust rahvusvahelise kaitse taotleja või saaja. Toetuse saaja kannab osalejate andmed e-toetuse keskkonna sündmuste infosüsteemi. Koguda tuleb üldjuhul osaleja nimi, isikukood või muu asjakohane number, päritoluriik, sugu ja vanus. Aruandega esitatakse isikustamata agregeeritud info soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60). Osaleja vanust arvestatakse alates sünnikuupäevast ja määratakse selle kuupäeva seisuga, kui ta osaleb projekti tegevuses esimest korda (nt üritusel, koolitusel, teenusel vm). Toetuse saaja peab dokumenteerima sihtrühma projektis osalemist (nt osalejate nimekirjad, võimalusel allkirjastatud). Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb projekti mitmes tegevuses.
RVK majutuskeskuse töö tõhustamine, sh valmisolek massiliseks sisserändeks	AMIF O.1.2 Koolitustegevuses osalejate arv	arv	50	70	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja isik, kes tegeleb ametialaselt Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga süsteemiga ja osaleb projekti raames toimuvatel koolitustel, üritustel vm. Osaleja võib töötada mis tahes tüüpi organisatsioonis, nt avalikus teenistuses või mittetulundusühingus. Toetuse saaja kannab osalejate andmed e-toetuse keskkonna sündmuste infosüsteemi. Koguda tuleb üldjuhul osaleja nimi, isikukood või muu asjakohane number, e-posti aadress, sugu ja vanus).

					Osaleja vanus määratakse selle kuupäeva seisuga, kui ta osaleb projekti tegevuses esimest korda (nt üritusel, koolitusel vm). Osalejatelt kogutakse allkirjad iga koolituspäeva kohta. Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb projekti mitmes tegevuses. Aruannetes esitatakse isikustamata agregeeritud info ning osalejate andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).
Vastuvõtuks vajaliku infrastruktuuri ligipääsetavuse parendamine	AMIF O.1.3 Vastuvõtutaristus vastavalt liidu *acquis*'le loodud uute kohtade arv	arv	0	40	Iga uut loodud majutuskohta tuleb ühe projekti raames lugeda ainult üks kord.
	AMIF O.1.4 Vastuvõtutaristus vastavalt liidu *acquis*'le renoveeritud kohtade arv	arv	16	20	Iga renoveeritud majutuskohta tuleb ühe projekti raames lugeda ainult üks kord.

4.3. Punktis 2 nimetatud projektide seireks ja hindamiseks kasutatavad tulemusnäitajad. Kõikide näitajate algtase on 0.

Projekt	Näitaja kood ja nimetus	Näitaja mõõtühik	Sihttase 2029	Selgitav teave[6]
Valdkondlik võimekuste arendamine koolitustegevuse kaudu	AMIF R.1.5 Nende osalejate arv, kes peavad koolitust oma töö jaoks kasulikuks	arv	112	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otseselt kasu. Selleks, et teha kindlaks, kas osaleja peab koolitust kasulikuks, tuleb igalt osalejalt küsida tagasisidet peale iga koolitustegevuse lõppu. Toetuse saaja arvutab iga osaleja tagasiside alusel osaleja üldtulemuse: a) kui üle 50% juhtudel on selle osaleja vastus jaatav, arvestatakse, et osaleja on kasutanud saadud oskusi; b) kui üldtulemus on 50% „jah“ /50% „ei“ (nt kaks positiivset ja kaks negatiivset vastust), läheb arvesse registreeritud viimane tulemus; c) kui üle 50% juhtudel on osaleja vastus eitav, siis osalejat selle mõõdiku all ei raporteerita.
	AMIF R.1.6 Nende osalejate arv, kes teatavad kolm kuud pärast koolitust, et nad kasutavad koolituse käigus omandatud oskusi ja pädevust.	arv	92	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otseselt kasu. Selleks, et teha kindlaks, kas osaleja kasutab oskusi ja pädevusi, tuleb igalt osalejalt küsida tagasisidet kolm kuud pärast iga koolituse lõppu (nt kas ta on kasutanud või kasutab saadud teadmisi, oskusi ja/või pädevust?). Toetuse saaja arvutab iga osaleja tagasiside alusel osaleja üldtulemuse: a) kui üle 50% juhtudel on selle osaleja vastus jaatav, arvestatakse, et osaleja on kasutanud saadud oskusi; b) kui üldtulemus on 50% „jah“ /50% „ei“ (nt kaks positiivset ja kaks negatiivset vastust), läheb arvesse registreeritud viimane tulemus; c) kui üle 50% juhtudel on osaleja vastus eitav, siis osalejat selle mõõdiku all ei raporteerita.
RVK majutuskeskuse töö tõhustamine, sh valmisolek massiliseks sisserändeks	AMIF R.1.5 Nende osalejate arv, kes peavad koolitust oma töö jaoks kasulikuks	arv	40	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otseselt kasu. Selleks, et teha kindlaks, kas osaleja peab koolitust kasulikuks, tuleb igalt osalejalt küsida tagasisidet peale iga koolitustegevuse lõppu. Toetuse saaja arvutab iga osaleja tagasiside alusel osaleja üldtulemuse: a) kui üle 50% juhtudel on selle osaleja

				vastus jaatav, arvestatakse, et osaleja on kasutanud saadud oskusi; b) kui üldtulemus on 50% „jah“ /50% „ei“ (nt kaks positiivset ja kaks negatiivset vastust), läheb arvesse registreeritud viimane tulemus; c) kui üle 50% juhtudel on osaleja vastus eitav, siis osalejat selle mõõdiku all ei raporteerita.
	AMIF R.1.6 Nende osalejate arv, kes teatavad kolm kuud pärast koolitust, et nad kasutavad koolituse käigus omandatud oskusi ja pädevust.	arv	25	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otseselt kasu. Selleks, et teha kindlaks, kas osaleja kasutab oskusi ja pädevusi, tuleb igalt osalejalt küsida tagasisidet kolm kuud pärast iga koolituse lõppu (nt kas ta on kasutanud või kasutab saadud teadmisi, oskusi ja/või pädevust?). Toetuse saaja arvutab iga osaleja tagasiside alusel osaleja üldtulemuse: a) kui üle 50% juhtudel on selle osaleja vastus jaatav, arvestatakse, et osaleja on kasutanud saadud oskusi; b) kui üldtulemus on 50% „jah“ /50% „ei“ (nt kaks positiivset ja kaks negatiivset vastust), läheb arvesse registreeritud viimane tulemus; c) kui üle 50% juhtudel on osaleja vastus eitav, siis osalejat selle mõõdiku all ei raporteerita.

(*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

5. Projektide eelarved

5.1. TAT eelarve on 2 360 000 eurot. Eelarve koosneb AMIF toetusest (75%) ja riiklikust kaasfinantseeringust (25%).

Projekt	AMIF toetus (EUR)	Riiklik kaasfinantseering (EUR)	Kokku (EUR)	Kaudsete kulude määr (% otsestest kuludest)
Tugiteenused rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate majutuskohtades	623 826,00	207 942,00	831 768,00	5%
Valdkondlik võimekuste arendamine koolitustegevuse kaudu	157 500	52 500	210 000	7%
Tõlketeenuse pakkumise arendamine	270 041,25	90 013,75	360 055,00	7%

[6] Täiendavad selgitused indikaatorite kohta on leitavad abimaterjalis toetuse saajale perioodiks 2021-2027

RVK majutuskeskuse töö tõhustamine, sh valmisolek massiliseks sisserändeks.	607 362,75	202 454,25	809 817,00	7%
Vastuvõtuks vajaliku infrastruktuuri ligipääsetavuse parendamine	111 270,00	37 090,00	148 360,00	0%

(*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

6. Korraldusasutus, rakendusasutus, rakendusüksus

Korraldusasutuse, rakendusasutuse ja rakendusüksuse ülesandeid täidab SiM. Ülesandeid ei delegeerita.

SiM sisestab elluviija edastatud teabe alusel käesolevas TATis sätestatud projektide info struktuuritoetuste registrisse ja avab projekti.

7. Kulude abikõlblikkus

7.1. Abikõlblike kulude kindlaks määramisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-dest 15–17 ja 21.

7.2. Kaudsed kulud on ühendmääruse § 21 lõikes 5 nimetatud üldkulud ja § 21 lõikes 6 nimetatud tegevustega seotud § 16 lõikes 1 nimetatud personalikulud. Kaudseid kulusid hüvitatakse ühtse määra alusel vastavalt punktis 5 toodud protsendile abikõlblikest otsestest kuludest.

7.3. Kaudseid kulusid ei pea tõendama.

7.4. Abikõlblikud otsesed kulud on tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud ning on kirjeldatud punktis 2 projektide all. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

7.5. Elluviija peab tagama IKT-seadmete ja süsteemide sihtotstarbelise kasutamise vähemalt 3 aastat pärast üleandmise-vastuvõtmise akti allkirjastamist.

7.6. Mitteabikõlblikud on ühendmääruse §-s 17 sätestatud kulud.

8. Toetuse maksmise tingimused ja kord

8.1. Toetust makstakse vastavalt ühendmääruse §-des 24 ja 26 sätestatud tingimustele.

8.2. Toetust makstakse tegelike kulude alusel, kui abikõlblik kulu on tekkinud ja see on tasutud. Kaudseid kulusid hüvitatakse punkti 7.2 kohaselt.

8.3. Enne esimese makse saamist peavad elluviija ja partner esitama SiMile:

8.3.1. väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas projekti kulusid ja nende tasumist eristatakse raamatupidamises muudest projekti elluviija ja partneri kuludest;

8.3.2. asutuse riigihangete korra;

8.3.3. edasivolitatud õiguste korral esindusõigusliku isiku antud volituse koopia.

8.4. Punktis 8.3 nimetatud dokumente ei pea esitama, kui elluviija või partner on varem SiMile nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne projekti rakendamist muudetud. Elluviija või partner esitab SiMile sellekohase kirjaliku kinnituse.

8.5. Maksetaotlus tuleb esitada e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt kord poolaastas, kuid mitte sagedamini kui kord kvartalis projekti elluviimise algusajast arvates. Erandid lepitakse ministeeriumiga kokku kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis enne täiendava maksetaotluse esitamist (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

8.6. Makse aluseks olevate dokumentide menetlusaeg on kuni 80 kalendripäeva dokumentide saamisest arvates. Kui makse tõendamise aluseks olevates dokumentides on puudusi või kulude abikõlblikkuse üle otsustamiseks on vaja lisateavet, võib SiM pikendada nimetatud tähtaega puuduste kõrvaldamise või dokumentide või teabe esitamise aja võrra, teavitades sellest elluviijat. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

8.7. SiMi õigused ja kohustused makse menetlemise peatamisel ja maksest keeldumisel on sätestatud ühendmääruse §-s 33. SiM võib toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide tõendamise menetluse osaliselt või täielikult peatada või peatada edasiste maksete menetlemise, kui maksetaotluse esitamisele eelnenud kohustus on täitmata, sh aruanne esitamata ning SiMi poolt kinnitamata ja kui kulude kontrollimise valimisse kuuluvad tõendavad dokumendid on esitamata. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

8.8. Lõppmakse saamiseks esitatavad dokumendid esitatakse koos projekti lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast kõigi tingimuste ja kohustuste täitmist ning SiMi kontrollitud lõpparuande kinnitamist.

9. Elluviija ja partneri õigused ja kohustused

9.1. Elluviijale kohalduvad kõik ÜSS2021_2027 ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused.

9.2. Elluviija ja partner peavad täitma lisaks TAT-is sätestatud kohustustele ühendmääruse §-des 10 ja 11 toetuse saajale kehtestatud kohustusi. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

9.3. Ühtlasi on elluviija kohustatud:

9.3.1. esitama SiMile projekti kirjelduse Struktuuritoetuse registrisse sisestamiseks ministeeriumi väljatöötatud vormil 15 tööpäeva jooksul TATi kinnitamisest;

9.3.2. esitama TAT projekti eelarve jagunemise tegevuste ja aastate kaupa kinnitamiseks SiMile 15 tööpäeva jooksul TATi kinnitamisest SiMi väljatöötatud vormil. Tegevuskava ja eelarveridade vahelist jaotust tohib muuta kuni kaks korda aastas (taotlus esitada SiMile 15. jaanuariks ja/või 15. juuniks).Tegevuskava ja eelarve muutmist ei ole vaja taotleda järgmistel juhtudel:
- eelarverida suureneb vähem kui 15% kinnitatud eelarvereale plaanitud summast;
- eelarvereale planeeritud summa jaotus muutub aastate lõikes;
- täpsustub tegevuste kulude detailne kirjeldus;

9.3.3. rakendama TAT-i projekti vastavalt kinnitatud tegevuste kirjeldusele ja eelarvele;

9.3.4. esitama projekti maksete prognoosi SiMi väljatöötatud vormil iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuniks alates TATi kinnitamisest dokumendihaldussüsteemi kaudu; (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

9.3.5. teavitama SiMi ürituse (sh koolituse, seminari, konverentsi, infopäeva, õppevisiidi) toimumisest e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt 14 päeva enne ürituse toimumist; (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

9.3.6. teavitama SiMi, kui toetatava tegevusega samalaadsele tegevusele on taotletud toetust teistest meetmetest või muudest välisabi vahenditest;

9.3.7. koguma ja töötlema andmeid seirearuande jaoks, sh koolitatavate andmeid koolitustel osalenud isikute kohta kooskõlas isikuandmete kaitse seadusega ning tagama korrektsete osalejate andmete olemasolu e-toetuse keskkonnas hiljemalt aruande esitamise ajaks; (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

9.3.8. viivitamatult teavitama SiMi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis:
9.3.8.1. asjaoludest, mis takistavad täitmast elluviija ülesandeid;
9.3.8.2. TATi muutmise vajalikkusest;
9.3.9. projekti elluviimisel esinevatest probleemidest, mis võivad mõjutada tulemuse saavutamist.

9.4. Elluviija ja partner kohustuvad andma igakülgse sisulise panuse seiresse, kontrolli, auditisse või hindamisse.

9.5. Elluviija ja partner peavad säilitama dokumente vastavalt ÜSS2021_2027 §-le 18 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 82 lõikele 1 viis aastat toetuse saajale tehtud lõppmakse tegemise aasta 31. detsembrist arvates, välja arvatud juhul, kui riigiabi reeglitest tuleneb teisiti.

10. Aruandlus

10.1. Elluviija esitab SiMile partneriga kooskõlastatud projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise vahearuande SiMi väljatöötatud vormil e-toetuse keskkonna kaudu üldjuhul iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuniks vastavalt 31. detsembri ja 31. mai seisuga tegevuste elluviimise algusajast arvates. Kui projekti tegevuste alguse ja esimese vahearuande esitamise tähtpäeva vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vahearuanne järgmiseks tähtpäevaks.

10.2. Elluviija esitab SiMile partneriga kooskõlastatud projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise lõpparuande e-toetuse keskkonna kaudu 45 päeva jooksul alates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Kui projekti tegevused lõppevad enne abikõlblikkuse perioodi lõppu, tuleb lõpparuanne esitada 45 päeva jooksul tegevuste lõppemisest arvates.

10.3. Juhul, kui vahearuande ja lõpparuande esitamise tähtaja vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse ainult lõpparuanne.

10.4. Projekti vahe- ja lõpparuaruandes (edaspidi *projekti aruanne*) kajastatakse info vastavalt e-toetuse keskkonna aruande andmeväljades nõutule[7]. Aruannetes kirjeldab elluviija „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtete edendamiseks ellu viidud tegevusi ja tegevuste tulemusi. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

10.5. Kui e-toetuse keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab aruande tähtaegset esitamist, loetakse projekti aruande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev peale vea kõrvaldamist.

10.6. SiM kontrollib üldjuhul 15 tööpäeva jooksul aruande laekumisest, kas projekti aruanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud ning annab ülevaate tehtud tegevustest.

10.7. Kui projekti aruandes puudusi ei esine, kinnitab SiM projekti aruande.

10.8. Projekti aruandes puuduste esinemise korral annab SiM elluviijale üldjuhul kuni viis tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning SiM kinnitab aruande kümne tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

10.9. Projektide puhul, mis sisaldavad koolitusi, mis toimuvad vähem kui kolm kuud enne projekti lõpparuande esitamise kuupäeva, esitab elluviija e-toetuse keskkonnas järelaruande. Järelaruanne tuleb esitada hiljemalt 30. novembriks 2029. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

10.10. SiMil on õigus küsida projekti elluviijalt lisainfot projekti tegevuse käigu ja tulemuste kohta.

11. TAT muutmine

11.1. SiMil on õigus muuta TAT käskkirja enda või elluviija algatusel.

[7] Punktis 4.2 nimetatud tulemusnäitajate kohta võib vajaduse korral aru anda alles lõpparuandes.

11.2. Kui ilmneb vajadus projekti tegevusi, tulemusi, eelarvet, näitajaid või abikõlblikkuse perioodi muuta, esitab elluviija SiMile põhjendatud taotluse (edaspidi *TAT muutmise taotlus*) dokumendihaldussüsteemi kaudu esindusõigusliku isiku poolt digitaalselt allkirjastatuna. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)
11.3. SiM vaatab TAT muutmise taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates selle kättesaamisest ja annab hinnangu TAT muutmise taotluse kohta.
11.4. Puuduste esinemisel annab SiM elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. TAT muutmise taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)
11.5. Elluviijal on võimalik TAT muutmist taotleda üks kord kuue kuu jooksul. SiMi eelneval nõusolekul võib TATi muutmist taotleda sagedamini.
11.6. SiM võib TATi muuta, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT edukaks elluviimiseks või elluviijal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. SiM teavitab sellest elluviijat mõistliku aja jooksul.
11.7. SiMil on õigus toetust suurendada ja vähendada. Toetuse summat võib suurendada, kui see on põhjendatud ja projektide rahastamise eelarve jääk seda võimaldab. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)
11.8. TAT muutmise eelnõu kooskõlastatakse vastavalt ühendmääruse §-le 48.

12. Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

12.1. Finantskorrektsioone teeb SiM vastavalt ühendmääruse §-dele 34-37.
12.2. Kui tehakse finantskorrektsioon, siis vastavalt ühendmääruse § 37 lõikele 4, väheneb tegevuse eelarve finantskorrektsiooni võrra. (*muudetud siseministri pp.kk.aaaa käskkirjaga nr 1-3/X*)

13. Vaiete lahendamine

13.1. SiMi otsuse või toimingu vaide või vaidluse menetleja on SiM, määrates vaide lahendajaks teenistuja, kes ei ole vaidlusaluses küsimuses otsuseid või toiminguid teinud või nende tegemist nõustanud. Vaide esitamisele ja menetlemisele kohalduvad ÜSS2021_2027 §-s 60 nimetatud erisused haldusmenetluse seaduses sätestatud vaide esitamise regulatsioonile.
13.2. Vaidlused riigiasutuste, sh valitsusasutuste vahel lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatud korras.

14. Rakendussätted

Käskkiri jõustub tagasiulatuvalt alates 1. aprillist 2023. a.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister

Lisa 1. Seletuskiri
Lisa 2. Põhiõiguste harta ja puuetega inimeste õiguste konventsiooniga arvestamise kontroll-leht